

Contrareforma lingüística

Multitudinària concentració contra el decret sobre plurilingüisme a València, el passat 9 de juny. / JOSÉ CÚELLAR

Lingüística), que fins ara garanteixen la immersió en llengua pròpia a un 30% de la població escolar, voluntàriament adscrita a aquestes fórmules.

El prestigi dels programes d'ensenyament en català és tan ample com reduïda la seua oferta. Durant el passat curs, el 55% de les peticions de matrícula van presentar-se amb aquesta modalitat marcada com a primera opció, però la conselleria d'Educació només va oferir-ne places per a la meitat dels sol·licitants.

Aquesta desatenció de la Generalitat cap al català als col·legis i instituts fa desconfiar les entitats de defensa de la llengua dels bons propòsits del decret sobre plurilingüisme, que posarà fi a les *línies en valencià* i crearà un programa únic per a tots els centres. El desenvolupament progressiu d'aquesta fórmula unitària assignarà a cada llengua –castellà, català i anglès– una parcel·la equitativa corresponent a un terç de les matèries, en el model ideal. En teoria, la norma podria servir per eixamplar l'horitzó del català en els centres que imparteixen la *línia en castellà* (Programa d'Incorporació Progressiva), on la llengua pròpia té una presència testimonial en molts casos. Així, si el projecte s'aplicara literalment es forçaria aquestes escoles a augmentar l'oferta en català a un 33% de les assignatures.

Per a Vicent Moreno, president d'Escola Valenciana, la federació que agrupa les principals entitats comarcals a favor de la llengua, el projecte representa una «tapadora perquè el valencià es quede reduït a la mínima expressió». Moreno es manté en la «incredulitat total» atesos els antecedents:

El govern valencià pretén introduir l'anglès a les escoles en detriment del català, tot i el rebuig de la comunitat educativa

ENRIC ORTS

La possibilitat que per fi els nens acaben l'etapa escolar amb el domini consolidat d'una tercera llengua representa una meta tan atractiva que la recent proposta de decret sobre plurilingüisme del govern valencià, amb la qual es preveu l'adquisició de competència lingüística en anglès des dels primers cicles educatius, es perfila com a l'avanç definitiu

en la bona direcció. Però aquesta aparença de modernitat es difumina com la pàtina d'un moble vell quan s'observa que el català –que ja ocupa una posició subordinada– hi serà el gran sacrificat.

El projecte del govern de Camps amenaça la supervivència de les populars *línies en valencià* (formades pel Programa d'Ensenyament en Valencià i el Programa d'Immersion

El fins ara conseller d'Educació Font de Mora (segon per l'esquerra) presenta una iniciativa per promoure el valencià [català] en el comerç a un mercat de Castelló. / PRESENCIA

«Han tingut mil oportunitats per potenciar la llengua al sistema educatiu i no n'han aprofitat cap», assegura en referència als responsables del PP des de l'arribada seua a la Generalitat (1995).

Com a exemple de la incúria administrativa n'hi ha prou amb una ullada a les escanyolides xifres sobre el pes de l'ensenyament en català als centres privats concertats. Mentre la majoria de l'oferta en català es concentra als centres públics (93,09%), només

un 6,32% de l'alumnat dels concertats (0,59% en els privats) està escolaritzat en la llengua d'Ausiàs March, segons *L'informe sobre l'ensenyament en valencià 2011* del Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament del País Valencià (STEPV). La resta, els que estudien en castellà, tenen un mínim d'assignatures en català que, segons Moreno, s'hi imparteixen en espanyol sovint.

«En la concertada ningú no fiscalitza ni obliga a complir allò establert», critica el president d'Escola.

A aquestes credencials la conselleria suma, a més, una recent modificació legal per la qual es limita la possibilitat d'ampliar les assignatures en català dins de la línia en castellà, la qual cosa deixa aquest programa gairebé al tall del monolingüisme en espa-

nyol. Un alumne que opte per aquesta modalitat tindrà com a màxim –abans era com a mínim– les matèries de llengua i literatura i coneixement del medi en català.

Els múltiples antecedents porten Moreno a la pessimista conclusió que la substitució de les *línies en valencià* s'albira com «un dels pitjors atacs» a la llengua dels últims temps, especialment perquè si hi ha un àmbit al País Valencià on el català ha assolit

les quotes més altes de normalitzat, aquest és l'ensenyament, malgrat que els percentatges no siguin del tot satisfactoris. Es tracta d'un èxit amb un mèrit formidable, sobretot si es valora que ha sigut la societat, no l'administració –que hi ha posat tot tipus d'entrebancs–, la que ha promogut la seua propagació.

La nova embranzida amenaça l'esforç de dècades de lluita per la valencianització de l'escola com si d'un sobtat incendi que ame-

naça un fràgil paratge natural amb capacitat de regeneració limitada es tractara. Aquesta no és una més de les *malifetes* de Camps contra el progrés de la llengua –que també és la seua– sinó una càrrega de profunditat amb un nou perfil destacable, com explica Moreno: «Aquesta maniobra no està planificada aquesta vegada des del País Valencià. Els d'ací actuen com a pures titelles del PP de l'Estat espanyol».

Galícia i les Balears

El president d'Escola es refereix a l'homologació de la política lingüística en l'àmbit de l'ensenyament per part del partit presidit per Mariano Rajoy en aquelles comunitats amb idioma propi on hi governa amb majoria absoluta. La Xunta gallega hi ha exercit d'ariet, amb una remodelació via decret plantejada amb similars paràmetres respecte de la norma anunciada al País Valencià. No és casual doncs que l'encarregat de presentar el projecte de decret sobre plurilingüisme del govern de Camps, el fins ara conseller d'Educació, Alejandro Font de Mora, triara per a l'ocasió unes jornades a València en què va participar el *conselleiro* d'Educació de la Xunta de Galícia, Jesús Vázquez.

A aquests dos territoris es podrien sumar en breu les Balears, on el PP va recuperar la majoria absoluta en les eleccions del passat 22 de maig. De fet, els responsables del partit a les Illes ja han mostrat el seu interès pel model plurilingüe del País Valencià.

Enfront d'aquest contagi, els experts adverteixen que no ens podem deixar enlluernar per les propostes intensives en anglès. Precisament l'opinió dels tècnics és la que més s'ha trobat a faltar en aquest debat. Escola Valenciana considera que Font de Mora s'ha guiat per «criteris ideològics», no pedagògics.

Un recent estudi de Vicent

Agressió rere agressió

El decret sobre el plurilingüisme és l'última, i possiblement la més greu, de les agressions del govern de Camps a la normalització del valencià. El president de la Generalitat combina la reducció de la presència pública de la llengua amb iniciatives d'un marcat caràcter anticatalanista, el revers d'una mateixa moneda. Així, mentre Canal 9 restringeix cada vegada més la presència de la llengua pròpia en horari de màxima audiència, Camps força alhora Acció Cultural del País Valencià a apagar les emissions de TV3, amb multes que amenacen fins i tot l'existència de l'enti-

Camps amb Font de Mora. / EFE

tat; o mentre s'ignora oficialment les Trobades pel Valencià –els multitudinaris i reivindicatius aplecs comarcals–, la Conselleria d'Educació es nega a reconèixer la validesa de la llicenciatura de filologia catalana, impartida en tres universitats valencianes.

El cas és que Camps va accedir a la Generalitat (2003) amb un ambiciós pla de recuperació del català, la *Declaració d'Ares del Mestre*, que obligava fins i tot els càrrecs públics a fer un ús preferent de la llengua pròpia. Però Aznar, en la Moncloa, va convidar-lo a abandonar aquests *perillosos plans*.

Pascual, una autoritat en la matèria i exassessor de la Conselleria d'Educació valenciana, conclou: «Un alumne o alumna plurilingüe no és la suma de dues, tres o quatre de monolingües, sinó una entitat única». Pascual defensa la consolidació del bilingüisme com a la millor manera d'accedir al plurilingüisme per «l'elevada flexibilitat mental» que atorga als seus practicants, però un bilingüisme que compense les «mancances en l'àmbit social» de la «llengua minoritzada», en aquest cas el català.

El PP s'ha lliurat a aquesta croada a pesar de no comptar amb múltiples elements que raonablement amenacen d'entrebancar els seus objectius. Ja no es tracta només de l'absència de quòrum en la comunitat educa-

tiva, sinó de qüestions tan primàries com ara la manca de predisposició del govern espanyol a incloure l'exigència de l'anglès en el decret estatal que prepara per regular el sistema d'accés a la docència. Font de Mora, que ha criticat aquest «pas enrere» del govern socialista, manté tanmateix sense dotació de professors amb coneixements de català moltes pla-

ces de les *línies en valencià*, que forçosament són ocupades per mestres castellanoparlants. Aquesta exigència de l'anglès contrasta, per una altra banda, amb la negativa del PP valencià a incloure en llei de la Funció Pública ara fa un any l'anomenat *requisit lingüístic*, una demanda històrica del valencianisme que, en cas d'haver-se aplicat, hauria obligat els aspirants a funcionar i acreditar la seua capacitat en català.

Els crítics amb l'*aventura* del govern de Camps confien a forçar la retirada del decret, com ja va passar quan el president va tractar que educació per a la ciutadania s'impartira en anglès. Mentrestant, el País Valencià lidera les xifres de fracàs escolar (amb un 38,5%) a l'Estat.